

نام و نام خانوادگی:

زمان برگزاری: ۱۵ دقیقه

نام آزمون: روانشناسی درس چهارم تستی

تاریخ آزمون:

۱ حافظه در کدام یک از مراحل زیر امکان خطا دارد؟

- ۱ اندوزش ۲ رمزگردانی ۳ بازیابی ۴ هر ۳ مرحله

۲ هر یک از مثال‌های زیر به ترتیب به کدام یک از ایجاد عوامل فراموشی اشاره دارد؟

- الف) دانش آموزی که به سختی شعر حافظ را حفظ می‌کند در حالی که زبان او ضعیف است، ده آهنگ مورد علاقه از خواننده مورد علاقه‌اش را حفظ کرده است.
 ب) رضا به تازگی از آژانس مسافرتی برگشته است، مادرش از او هزینه سفر به کربلا را می‌پرسد، او پاسخ می‌دهد، اما وقتی مادرش از تعداد کارکنان و نوع پوشش آنها می‌پرسد رضا هیچ چیز به خاطر نمی‌آورد.
 ج) دانش‌آموزان یازدهم انسانی در پاسخگویی به سؤالات تستی یک مبحث نسبت به سؤالات تشریحی عملکرد بهتری دارند با اینکه سطح سؤالات یکسان و مباحث مشترک است.

- ۱ تداخل اطلاعات - عدم رمزگردانی - مشکلات مربوط به نشانه‌های بازیابی ۲ عوامل عاطفی - عدم رمزگردانی - مشکلات مربوط به نشانه‌های بازیابی
 ۳ تداخل اطلاعات - مشکلات مربوط به نشانه‌های بازیابی - عوامل عاطفی ۴ عوامل عاطفی - عدم رمزگردانی - تداخل اطلاعات

۳ حافظه ابزاری برای و اگر تفکری هم نخواهد بود.

- ۱ یادگیری تصمیمات و تصورات و ادراک قبلی ماست. - توجه شکل نگیرد.
 ۲ تثبیت تصورات و تصمیمات و ادراک قبلی ماست. - ادراکی شکل نگیرد.
 ۳ گذر از شناخت پایه (توجه و تفکر) و ورود به شناخت عالی یعنی تصمیم‌گیری است. - ادراکی شکل نگیرد.
 ۴ گذر از شناخت پایه (توجه و تفکر) و ورود به شناخت عالی یعنی تفکر است. - حافظه شکل نگیرد.

۴ کدام یک از زوج واژه‌های زیر بهتر در خاطر می‌ماند؟

- ۱ رستم و گرز - پرتقال و پرتغال ۲ بدهی و قبض - پالوده و فنجان ۳ جو و حافظه - باران و عزیز ۴ پرواز و پرنده - پلاژ و نقطه

۵ رمزگردانی کودکان به چه صورتی می‌باشد؟

- ۱ کلی و خلاصه ۲ معنایی ۳ دیداری ۴ جزء به جزء

۶ وقتی که واژگانی همچون «عدالت، امید، تلاش، موفقیت و کتاب» را می‌شنویم، احتمال این‌که واژه «کتاب» در حافظه بماند بیشتر است. به نظر شما کدام مورد، تبیین درست‌تری ارائه می‌دهد؟

- ۱ کتاب و مطالعه آن برای ما اهمیت بسیار زیادی دارد.
 ۲ کتاب به صورت شنیداری و دیداری رمزگردانی شده است.
 ۳ با تکرار واژه کتاب، اثر گذشت زمان بر حافظه کنترل شده است.
 ۴ علت ماندگاری واژه کتاب، تکرار بیش از حد آن در زندگی روزمره است.

۷ در مثال "علی هنگام برگشت به منزل بسیار گرسنه بود. به تابلوی تهیه غذای سر کوچه نگاه کرد و شماره تلفن را در ذهن خود مرور کرد. سپس هنگامی که به خانه رسید، بلافاصله گوشی تلفن را برداشت و برای ناهار خود غذا سفارش داد" از کدام یک از انواع رمزگردانی استفاده شده است و این اطلاعات به کدام یک از اقسام حافظه مربوط می‌شود؟

- ۱ شنیداری - معنایی ۲ دیداری - رویدادی ۳ معنایی - شنیداری ۴ رویدادی - دیداری

۸ در مثال مطرح شده در کدام گزینه عملکرد حافظه فرد به نسبت سایرین بهتر خواهد بود؟

- ۱ سعید با تکرار مداوم مطالب کتاب روان‌شناسی توانست واژگان کتاب را حفظ کند و آن‌ها را به خاطر بسپارد.
- ۲ امیر پیش از خواب، درسی را که دیر تاریخ ادبیاتش صبح آن روز تدریس کرده است، مرور می‌کند.
- ۳ علی هنگام خواندن ابیات شعری از حافظ سعی می‌کند معانی واژگان آن را هم بفهمد.
- ۴ محمد برای به خاطر سپردن اصول مکتب گشتالت، به دقت تصاویر آن‌ها را نگاه می‌کند تا در حافظه‌اش تثبیت شوند.

۹ کدام گزینه در رابطه با مقایسه انواع حافظه با توجه به مراحل حافظه، درست است؟

- ۱ گنجایش اندوزش حافظه بلندمدت همانند حافظه کوتاه‌مدت نامحدود است.
- ۲ نوع رمزگردانی در حافظه کوتاه‌مدت به صورت حسی است و نوع رمزگردانی در حافظه حسی عمدتاً معنایی است.
- ۳ زمان بازیابی حافظه کوتاه‌مدت حدود نیم ثانیه است و نوع رمزگردانی حافظه بلندمدت عمدتاً حسی و همراه با توجه است.
- ۴ ظرفیت حافظه کوتاه مدت 7 ± 2 ماده است و زمان بازیابی حافظه بلندمدت از چند دقیقه تا پایان عمر می‌باشد.

۱۰ کدام گزینه به ترتیب صحیح یا غلط بودن گزاره‌های زیر را مشخص می‌کند؟

- الف- افرادی که در یادآوری اطلاعات گذشته به تحریف خاطرات روی می‌آورند، دچار خطای نوع «اضافه کردن» از انواع خطاهای حافظه هستند.
- ب- یکی از ساده‌ترین شیوه‌های انتقال اطلاعات از حافظه کوتاه مدت به بلند مدت، بازگویی و تمرین است.
- پ- حافظه کوتاه مدت فضای کار برای فعالیت جاری ذهن را فراهم می‌کند.

- ۱ ص - غ - ص
۲ غ - ص - غ
۳ غ - غ - ص
۴ ص - ص - غ

۱۱ در خصوص «پدیده نوک زبان» گزینه درست کدام است؟

- ۱ بازیابی اطلاعات این افراد وابسته به نشانه‌های اطلاعات آن است.
- ۲ اطلاعات رمزگردانی این افراد ناقص است، به همین دلیل با شنیدن اولین کلمه، کل اطلاعات را یاد می‌آورند.
- ۳ مشکلات یادگیری این افراد وابسته به تعداد نشانه‌های اطلاعاتی آن است.
- ۴ این افراد با وجود رمزگردانی مناسب قادر به نگهداری اطلاعات به مدت طولانی در ذهن خود نمی‌باشند.

۱۲ به ترتیب در کدام گزینه ظرفیت اندوزش در حافظه کوتاه‌مدت، نوع رمزگردانی در حافظه بلندمدت و زمان بازیابی در حافظه حسی به درستی ذکر شده است؟

- ۱ نامحدود - عمدتاً معنایی - حدود نیم ثانیه
- ۲ نامحدود - حسی همواره با توجه - چند دقیقه
- ۳ 7 ± 2 ماده - عمدتاً معنایی - حدود نیم ثانیه
- ۴ 7 ± 2 ماده - حسی همراه با توجه - چند دقیقه

۱۳ نوع رمزگردانی کدام نوع حافظه عمدتاً معنایی می‌باشد؟

- ۱ حسی
۲ کاری
۳ کوتاه‌مدت
۴ بلندمدت

۱۴ کدام یک از موارد زیر به یکی از انواع رمزگردانی اشاره ندارد؟

- ۱ شنیداری
۲ دیداری
۳ حسی
۴ معنایی

۱۵ صحیح یا غلط بودن عبارت‌های زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- الف) زمان بازیابی حافظه حسی، حدود یک ثانیه می‌باشد.
- ب) نمی‌توان بیش از ۹ لغت را در حافظه کوتاه‌مدت گنجاند.
- ج) تکرار و تمرین اطلاعات، راه تشکیل حافظه بلندمدت است.
- د) حداکثر زمان بازیابی حافظه کاری، بیش از چند دقیقه است.
- ه) مدت‌زمان نگهداری اطلاعات در حافظه بلندمدت، محدود نیست.

- ۱ ص - غ - ص - غ - ص
۲ ص - ص - غ - ص
۳ غ - ص - ص - غ - ص
۴ غ - غ - ص - ص - ص

۱۶ «در محاکمه، از قربانی پرسیدند که آیا چهرهٔ مرد متجاوز را دیده بود یا نه، او نیز چهرهٔ شخص را توصیف می‌کند و دادگاه نیز فردی را دستگیر می‌کند؛ اما بعدها آزمایش‌های اثر انگشت، معلوم کرد که ادعای قربانی غلط بوده است.» با توجه به این موضوع، قربانی دچار چه خطایی شده است؟

- ۱ خطای حذف کردن
۲ فراموشی
۳ بازشناسی غیرواقعی رویداد اتفاق افتاده
۴ پرکردن چاله‌ها

۱۷ مطابق با نمودار فراموشی، بعد از به‌خاطر سپردن اطلاعات، در صورتی که مرور اطلاعات صورت نگیرد، بیشترین میزان اطلاعات بعد از گذشت چه زمانی فراموش می‌شود؟

- ۱ ۱ ساعت
۲ ۸ ساعت
۳ ۱۲ ساعت
۴ ۲۴ ساعت

۱۸ روش‌های ارائه شده در کدام گزینه، هر دو باعث بهبود عملکرد حافظه می‌شوند؟

- ۱ به خاطر سپردن هم‌زمان چند موضوع - مرور مطالب حداکثر تا ۷ ساعت بعد از یادگیری
۲ اکتفا نکردن به یادگیری طوطی‌وار - استفاده از چند حس برای یادگیری
۳ پیش‌خوانی مطالب - دادن سوالات کلیدی قبل از پیش‌خوانی مطالب
۴ تمرکز بر روی تمایز مطالب و بی‌توجهی به شباهت آنها - سامان‌دهی و نظم‌بخشی به اطلاعات

۱۹ پاسخ صحیح پرسش‌های زیر در کدام گزینه به‌ترتیب ذکر شده است؟

الف) پاسخ فردی به پرسش «در عملیات فتح‌المبین چه مناطقی از کشور ما آزاد شد؟» به کدام نوع حافظه مربوط می‌شود؟
ب) اطلاعات حافظهٔ کوتاه‌مدت در چه صورت به حافظهٔ بلندمدت منتقل نمی‌شوند؟

ج) در فرض «وقتی ابیات شعری را حفظ می‌کنید، گاهی بیت‌های مختلف یا مصراع هر بیت را جابه‌جا می‌کنید»، کدام یک از اصول مهم در حافظه رعایت نشده است؟

- ۱ رویدادی - عدم بازگویی - یادگیری عمیق
۲ معنایی - عدم توجه - یادگیری معنایی
۳ رویدادی - عدم تکرار - یادگیری فیزیکی
۴ معنایی - عدم تمرین - یادگیری سطحی

۲۰ کدام گزینه در مورد پدیدهٔ نوک‌زبانی صحیح است؟

- ۱ در این پدیده، فرد اطلاعاتی را که می‌خواهد بر زبان بیاورد در حافظه‌اش ذخیره نکرده است.
۲ هنگامی رخ می‌دهد که نگهداری اطلاعات با خطا همراه باشد.
۳ موقعیتی است که در آن فرد با دریافت نشانه یادآوری بهتری انجام خواهد داد.
۴ حالتی از رمزگردانی است که داشتن اطلاعات برای خروج آنها از حافظه کافی است.

پاسخنامه تشریحی

حافظه در تمام ۳ مرحله امکان خطا دارد. (۱) (۲) (۳) (۴) (۵)

الف) علاقه دانش‌آموز به آهنگ‌های خارجی در یادگیری او تأثیر دارد. (عوامل عاطفی) (۱) (۲) (۳) (۴) (۵)

ب) علت مؤفق نبودن رضا در پاسخ به تعداد کارکنان و نوع پوشش آنها، رمزگردانی نکردن آنها است.

ج) در سوالات تستی، دانش‌آموز پاسخ سؤال را در یکی از گزینه‌ها می‌بیند یعنی به او نشان داده‌ایم. (برخلاف امتحان تشریحی که هیچ نشانه‌ی بازبایی به فرد نمی‌دهیم.)

حافظه ابزاری برای گذر از شناخت پایه (توجه و ادراک) و ورود به شناخت عالی، یعنی تفکر است و اگر حافظه شکل نگیرد، تفکری هم نخواهد بود. (۱) (۲) (۳) (۴) (۵)

«رستم و گرز» علاوه بر نشانه بیرونی (کنار هم قرار گرفتن)، ارتباط معنایی هم دارند. «پرتفال و پرتفال» هم علاوه بر کنار هم بودن، از لحاظ آوایی دقیقاً مشابه‌اند. (۱) (۲) (۳) (۴) (۵)

(۲) نشانه بیرونی.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «پالوده و فنجان» فقط کنار هم قرار گرفته‌اند و ارتباط دیگری ندارند.

گزینه ۳: هر دو جفت واژه این گزینه فقط کنار هم قرار گرفته‌اند.

گزینه ۴: «پلاژ و نقطه» فقط کنار هم قرار گرفته‌اند و ارتباط دیگری ندارند.

کودکان به صورت جزء به جزء اطلاعات را رمزگردانی می‌کنند. که ممکن است از طریق رمز شنیداری، دیداری و یا معنایی باشد. (۱) (۲) (۳) (۴) (۵)

رمزگردانی بیشتر مطالب به صورت شنیداری است. اگر همین اطلاعات به صورت دیداری هم رمزگردانی شوند، رمزگردانی قوی‌تری خواهیم داشت. عدالت، امید و تلاش همگی واژگانی غیرملموس و ذهنی هستند که در دنیای واقع قابل مشاهده نمی‌باشند در نتیجه رمزگردانی آنها صرفاً به صورت شنیداری صورت می‌گیرد اما کتاب، عینی و قابل مشاهده است در نتیجه می‌توان آن را هم به صورت شنیداری و هم به صورت دیداری رمزگردانی کرد.

در این مثال علی با نگاه کردن شماره را به ذهن سپرده و جزو اطلاعاتی است که از طریق تجربه شخصی در ذهن او جای می‌گیرد. (۱) (۲) (۳) (۴) (۵)

وقتی که ابیات شعری را حفظ می‌کنید، گاهی اوقات ابیات مختلف یا مصراع هر بیت را جابه‌جا می‌کنید. علت آن، یادگیری سطحی و در نتیجه تداخل اطلاعات است. برای کنترل اثر تداخل، یادگیری عمیق داشته باشید. سعی کنید علاوه بر واژگان، معانی آنها را هم بفهمید. تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: مرور مطالب، فراتر از تکرار صرف است. اصرار بر حفظ واژگان کتاب، فراموشی بیشتری به دنبال دارد.

گزینه ۲: برای کنترل اثر گذشت زمان، نباید فاصله مرور مطالب بیشتر از ۶ یا ۷ ساعت باشد.

گزینه ۴: حین یادگیری نباید تنها به ویژگی‌های ظاهری و فیزیکی مواد یادگیری مثل تصاویر توجه کرد.

(۱) (۲) (۳) (۴) (۹)

زمان بازبایی	ظرفیت یا گنجایش اندوزش	نوع رمزگردانی	مراحل حافظه
			انواع حافظه
حدود نیم ثانیه	نامحدود	حسی	حسی
چند دقیقه	2 ± 7 ماده	حسی (همراه با توجه)	کوتاه مدت
از چند دقیقه تا آخر عمر	نامحدود	عمدتاً معنایی	بلندمدت

تشریح عبارت نادرست: (۱) (۲) (۳) (۴) (۱۰)

ب) حافظه کاری، فضای کار را برای فعالیت جاری ذهن فراهم می‌کند.

این افراد در بازبایی اطلاعات مشکل دارند، به همین دلیل بعد از شنیدن اولین کلمه بلافاصله باقی اطلاعات را بیاد می‌آورند. (۱) (۲) (۳) (۴) (۱۱)

ظرفیت اندوزش حافظه کوتاه مدت 2 ± 7 ماده (۱) (۲) (۳) (۴) (۱۲)

نوع رمزگردانی حافظه بلندمدت ← عمدتاً معنایی

زمان بازبایی حافظه حسی ← حدود نیم ثانیه

نوع رمزگردانی حافظه بلندمدت، عمدتاً معنایی می‌باشد. (۱) (۲) (۳) (۴) (۱۳)

رمزگردانی به انواع شنیداری، دیداری و معنایی تقسیم می‌شود. (۱) (۲) (۳) (۴) (۱۴)

(۱) (۲) (۳) (۴) (۱۵)

در مورد عبارت «د» باید گفت که حداکثر زمان نگهداری حافظه کوتاه مدت چند دقیقه است، ولی در حافظه کاری، این زمان بیشتر می‌شود.

تشریح موارد نادرست:

الف) زمان بازبایی حافظه حسی، حدود نیم ثانیه است.

ب) راه اینکه بیش از $9(2+7)$ لغت در حافظه کوتاه مدت بگنجانیم، این است که هر واحد اطلاعاتی مان شامل بیش از یک لغت باشد؛ مثلاً اگر قرار باشد ۹ جمله کوتاه حفظ کنیم، باز هم فراخانی مواد اطلاعاتی موجود در حافظه کوتاه مدت ۹ تا است، ولی هر جمله شامل تعدادی واژه است و بنابراین، تعداد لغت‌هایی که به خاطر سپرده‌ایم، بیشتر از ۹ عدد است.

(۱) (۲) (۳) (۴) (۱۶)

یکی از رایج‌ترین خطاهای اضافه کردن، بازشناسی یا یادآوری غیر واقعی رویداد است که فرد به غلط ادعا می‌کند آن رویداد خاص قبلاً اتفاق افتاده است و یا چهره فرد را دقیق تشخیص داده است.

۱۷) ۱ ۲ ۳ ۴ بیشترین مقدار فراموشی در ساعت‌های نخست بعد از یادگیری صورت می‌گیرد. به طوری که بعد از گذشت ۱ ساعت تقریباً نیمی از مطالب حافظه فراموش می‌شود و با گذشت زمان از شدت فراموشی کاسته می‌شود.

۱۸) ۱ ۲ ۳ ۴ یادگیری عمیق (اکتفا نکردن به یادگیری طوطی‌وار) و همچنین مطالعه چند حسی هر دو باعث بهبود عملکرد حافظه می‌شوند. تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه (۱): به خاطر سپاری هم‌زمان چند موضوع باعث شکل‌گیری حافظه‌های ضعیف می‌شود.

گزینه (۳): در روش پس‌خبا، داشتن سوالات کلیدی بعد از مرحله پیش‌خوانی کردن است.

گزینه (۴): در روش‌هایی مثل تمایزبخشی به تمایز مطالب و در روش‌هایی مثل بسط معنایی به شباهت مطالب برای بهبود حافظه تأکید شده است؛ بنابراین شباهت‌ها و تفاوت‌ها هر دو دارای اهمیت می‌باشند.

۱۹) ۱ ۲ ۳ ۴ الف) عملیات فتح‌المبین برای کسانی که در این عملیات حضور داشته‌اند، مربوط به حافظه رویدادی و برای دیگران مربوط به حافظه معنایی است و بنابراین هر دو حافظه، صحیح می‌باشد.

ب) در صورت عدم بازگویی، تکرار و تمرین، اطلاعات از حافظه کوتاه‌مدت به بلندمدت منتقل نمی‌شوند.

ج) هنگامی که یادگیرنده در جریان یادگیری تنها به ویژگی‌ها و خصوصیات ظاهری و فیزیکی مواد یادگیری مثل کلمه، جمله و ... توجه می‌کند و آن‌ها را به حافظه می‌سپارد، در مقایسه با زمانی که به ویژگی‌های مفهومی و معنایی مواد یادگیری توجه می‌کند، عملکرد بازیابی پایین‌تر خواهد بود.

۲۰) ۱ ۲ ۳ ۴ پدیده نوک‌زبانی به مرحله سوم حافظه یعنی بازیابی مربوط است که در آن فرد پاسخ و اطلاعات را می‌داند اما در خارج کردن آن‌ها از حافظه دچار مشکل است. این در حالی است که فرد می‌تواند در یادگیری و ذخیره اطلاعات مشکلی نداشته باشد. به‌طور کلی در تمام موقعیت‌های بازیابی از جمله حالت نوک‌زبانی با دریافت نشانه‌های بیشتر، یادآوری راحت‌تری انجام خواهد شد.

پاسخنامه کلیدی

۱	۱	۲	۳	۴
۲	۱	۲	۳	۴
۳	۱	۲	۳	۴
۴	۱	۲	۳	۴
۵	۱	۲	۳	۴

۶	۱	۲	۳	۴
۷	۱	۲	۳	۴
۸	۱	۲	۳	۴
۹	۱	۲	۳	۴
۱۰	۱	۲	۳	۴

۱۱	۱	۲	۳	۴
۱۲	۱	۲	۳	۴
۱۳	۱	۲	۳	۴
۱۴	۱	۲	۳	۴
۱۵	۱	۲	۳	۴

۱۶	۱	۲	۳	۴
۱۷	۱	۲	۳	۴
۱۸	۱	۲	۳	۴
۱۹	۱	۲	۳	۴
۲۰	۱	۲	۳	۴